

PLANUL DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN VRANCEA

Elena STANCU
Ing., CSIII, INCD URBAN-INCERC, Sucursala URBANPROIECT

Monica TACHE
Econ., INCD URBAN-INCERC, Sucursala URBANPROIECT

Elena AVĂDANEI
Arh., INCD URBAN-INCERC, Sucursala URBANPROIECT

Dinu ZAHARESCU
Ing., CSIII, INCD URBAN-INCERC, Sucursala URBANPROIECT

Alina CHICOȘ
Soc., CSIII, INCD URBAN-INCERC, Sucursala URBANPROIECT

Cristina IVANA
Tehn., INCD URBAN-INCERC, Sucursala URBANPROIECT

Florin CHIPERI
Ing., INCD URBAN-INCERC, Sucursala URBANPROIECT

Mioara DUMITRU
Tehn., INCD URBAN-INCERC, Sucursala URBANPROIECT

Mariana DOROBANȚU
Ing., CSIII, INCD URBAN-INCERC, Sucursala URBANPROIECT

Ancuța GHIOLEA
Dact., INCD URBAN-INCERC, Sucursala URBANPROIECT

Irina MOLDOVEANU
Peisagist, INCD URBAN-INCERC, Sucursala URBANPROIECT

Veronica CRĂCIUN
Dact., INCD URBAN-INCERC, Sucursala URBANPROIECT

Viorica NICULESCU
Ing., CSIII, INCD URBAN-INCERC, Sucursala URBANPROIECT

Adriana CALDERAN
Tehn., INCD URBAN-INCERC, Sucursala URBANPROIECT

Cosmin OLTEANU
Arh., INCD URBAN-INCERC, Sucursala URBANPROIECT

Iosefina BOGDAN
Tehn., INCD URBAN-INCERC, Sucursala URBANPROIECT

Alexandru-Ionuț PETRIȘOR
Dr. ecol-urb., drd. geogr., Dir. Științific INCD URBAN-INCERC

Gabi NIȚU
Dact., INCD URBAN-INCERC, Sucursala URBANPROIECT

Gabriel PREOTEASCA
Econ., INCD URBAN-INCERC, Sucursala URBANPROIECT

Consuela NEACȘA
Tehn., INCD URBAN-INCERC, Sucursala URBANPROIECT

Ion HORȘIA
Tehn., INCD URBAN-INCERC, Sucursala URBANPROIECT

Abstract. Plan of the Vrancea County is the spatial expression of the socio-economic development of the County. The study will provide a global framework for possibilities and uniform development in regional and national context. P.A.T.J. Vrancea seeks to optimize the use of natural resources, the use of work resources and the distribution of the population in order to create a permanent balance between how to exploit the natural and economic potential, of the one part, and the protection of the environment, on the other hand, through a responsible management of the territory in accordance with the principle of sustainable development. P.A.T.J. Vrancea aimed at solving specific problems of the territory in the context of efficiency, fairness, transparency and the involvement of communities in decision-making.

Key words: spatial plan of Vrancea County, sustainable development, development strategies, development programs

1. Introducere

“Planul de Amenajare a Teritoriului Județean Vrancea” a făcut obiectul contractului nr. 11907 / 2007 și a avut ca beneficiar și utilizator Consiliul Județean Vrancea. Elaborarea lucrării a decurs din necesitatea actualizării periodice a acestui tip de documentație în funcție de politicile sectoriale și programele de dezvoltare județene, regionale și naționale, în conformitate cu prevederile Legii nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul.

Planul de Amenajare a Teritoriului Județean reprezintă expresia spațială a programului de dezvoltare socioeconomică a județului, are rolul de a coordona și armoniza dezvoltarea unităților administrative componente la nivelul întregului județ. Studiul va asigura un cadru global și unitar privind posibilitățile de dezvoltare în context regional, național și european.

P.A.T.J. urmărește optimizarea utilizării resurselor naturale ale solului și subsolului, a resurselor de muncă și a modului de repartitie a populației în vederea creării unui echilibru permanent între modul de valorificare a potențialului natural și economic, pe de o parte, și protecția mediului, pe de altă parte, printr-un management responsabil al teritoriului în acord cu principiul dezvoltării durabile.

Un alt principiu de bază avut în vedere la structurarea studiului a fost cel al integrării P.A.T.J. în planurile statutare elaborate la niveluri teritoriale superioare, precum și corelarea cu prevederile documentațiilor de urbanism aprobate. În acest sens P.A.T.J. Vrancea a fost întocmit în conformitate cu legile privind aprobarea P.A.T.N., respectiv secțiunile aprobate până în prezent: Căi de comunicație (nr. 71/1996, actualizată prin nr. 363/2006), Apa (nr. 171/1997), Zone protejate (nr. 5/2000), Rețeaua de

localități (nr. 351/2001), Zone de risc natural (nr. 575/2001), Planul Național de Dezvoltare 2007 – 2013, Planul de Dezvoltare Regională – Regiunea 2 Sud – Est, Strategia de dezvoltare a județului Vrancea 2007-2013, Strategiile și programele recente de dezvoltare sectorială pe domeniile specifice amenajării teritoriului.

P.A.T.J. Vrancea vizează rezolvarea unor probleme specifice ale teritoriului în contextul eficienței, echității, transparenței și implicării comunităților în luarea deciziilor. P.A.T.J. Vrancea a fost întocmit în conformitate cu "Conținutul cadru al documentațiilor de amenajare a teritoriului în concordanță cu prevederile Legii nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul" (în curs de aprobare).

Lucrarea a fost elaborată în cinci faze care s-au desfășurat în perioada decembrie 2007 – aprilie 2009 și a avut următorul conținut: Faza I – Studii de fundamentare, Faza a II-a - Identificarea elementelor care condiționează dezvoltarea, cu evidențierea problemelor și disfuncționalităților, Faza a III-a – Diagnostic prospectiv și general: evaluarea decalajului dintre situația actuală și cea anticipată și dorită, Faza a IV-a - Strategia de dezvoltare spațială și programul de măsuri, Faza a V-a – Documentații pentru obținerea avizelor și introducerea observațiilor.

Lucrarea a avut la bază studii de fundamentare considerate necesare avându-se în vedere specificul problematicei din județul Vrancea: "Studiu privind activitățile economice din județul Vrancea (Industria, Turismul, Serviciile)" – Academie de Studii Economice, "Studiu privind evaluarea fondului forestier al județului Vrancea" – Institutul de Studii și Cercetări Agrosilvice, "Studiu privind stadiul actual și strategia de dezvoltare a agriculturii și pisciculturii în județul Vrancea" – Institutul de Economie Agrară, "Studiu privind calitatea mediului natural și construit în județul Vrancea" – Institutul de Geografie al Academiei Române, "Studiu privind dezvoltarea gospodăririi apelor în județul Vrancea" Institutul Național de Hidrologie și Gospodărirea Apelor.

Actualizarea bazei de date, premergătoare elaborării propriu-zise documentației, s-a realizat în colaborare cu Consiliul Județean Vrancea, care a contactat organisme teritoriale județene responsabile cu domeniile specifice amenajării teritoriului. Un volum important de date a fost furnizat de Direcția Județeană de Statistică Vrancea (Fișele localităților 2000 - 2006), precum și de Institutul Național de Statistică. Totodată a fost utilizat Raportul privind starea mediului în județul Vrancea - 2007, Planul Local de Acțiune pentru Mediu Vrancea, Planul județean de apărare împotriva inundațiilor - 2007. Documentația a preluat unele elemente considerate ca rămase în vigoare din P.A.T.J. Vrancea anterior (elaborat în perioada 1995 - 1998), precum și alte date aflate în gestionarea INCD – URBANPROIECT. Partea grafică a P.A.T.J. Vrancea a fost realizată în Sistem Informațional Geografic (GIS ARCVIEW).

2. Conținutul proiectului

Faza a II-a - Identificarea elementelor care condiționează dezvoltarea, cu evidențierea problemelor și disfuncționalităților

Faza II a avut ca obiectiv identificarea elementelor care condiționează dezvoltarea și evidențierea problemelor și disfuncționalităților și s-a elaborat pe componentele cantitative și calitative ale caracteristicilor economico-sociale și de mediu, grupate pe următoarele domenii – țintă: structura teritoriului, structura socio-demografică, structura activităților și contextul supra-teritorial (interjudețean, regional și național). Analizele teritoriale efectuate în această fază au fundamentat elaborarea diagnosticului general din faza următoare.

Faza a III-a – Diagnostic prospectiv și general: evaluarea decalajului dintre situația actuală și cea anticipată și dorită;

Obiectivul Fazei a III – a I-a constituit formularea diagnosticului prospectiv al dezvoltării teritoriale a județului pe domeniile țintă și componentele acestora, pe baza problemelor și disfuncționalităților identificate în faza anterioară.

Etapa de diagnostic s-a derulat prin analize multidisciplinare în plan social, economic și teritorial, care au prezentat problematica, ierarhizarea și prioritățile domeniilor diagnosticate la nivel județean și regional. S-a urmărit evidențierea celor mai semnificative aspecte (probleme grave sau oportunități deosebite).

O primă secțiune a lucrării prezintă problemele identificate precum și factorii de favorabilitate pentru fiecare domeniu analizat sub forma **analizei S.W.O.T.** Acest tip de analiză a constat în stabilirea punctelor tari și a punctelor slabe ce se manifestă teritorial, dar și a oportunităților și riscurilor pe care le oferă și implică mediul extern asupra domeniilor și subdomeniilor amenajării teritoriului județean.

O altă secțiune a documentației prezintă **obiectivele majore specifice domeniilor analizate**, rezultate atât din strategiile naționale, regionale sau locale cât și din analiza situației existente la nivelul teritoriului județean. Aceste obiective, cu un orizont de timp determinat, sunt cele care dau măsura decalajului existent între starea actuală a județului și situația dorită pentru teritoriul vizat.

Pe baza problemelor și disfuncționalităților identificate în Etapa III s-a formulat **diagnosticul prospectiv** al dezvoltării teritoriale a județului Vrancea pe domeniile țintă și componentele acestora. Prin diagnosticul prospectiv s-a urmărit investigarea fenomenelor și proceselor aparținând domeniului diagnosticat în scopul evidențierii problemelor și oportunităților legate de desfășurarea acestora.

dintre situația actuală și cea preconizată. Obiectivele strategice generale au fost stabilite în corelare cu propunerile rezultate din documentațiile de amenajare a teritoriului național și regional, precum și cu elemente rezultate din contextul teritorial regional, național și european.

Obiectivele specifice pentru domeniile țintă și pentru componentele acestora s-au stabilit pe baza problemelor și disfuncționalităților identificate și s-au încadrat în obiectivele strategice generale. Totodată obiectivele specifice sunt corelate cu strategiile naționale, regionale sau locale, precum și cu cele sectoriale.

Documentele strategice pe care s-a bazat formularea obiectivelor de dezvoltare a teritoriului județean și orizontul de timp au fost: Planul Național de Dezvoltare 2007 – 2013; Conceptul Național de Dezvoltare Spațială (în curs de elaborare); Legile de aprobare a Secțiunilor P.A.T.N. (și secțiunile P.A.T.N. în curs de aprobare); Strategia de Dezvoltare Regională a Regiunii Sud – Est, 2007 – 2013; Programele Operaționale Sectoriale pentru implementarea axelor prioritare ale P.N.D.; Strategia Națională de Protecție a Mediului (2004 - 2025); Strategia națională privind dezvoltarea serviciilor publice de gospodărie comunală (orizont 2030); Strategia Națională de Management al Riscului la Inundații (H.G. 1854/2005); Strategia Națională de Gospodărire Durabilă a Deșeurilor (2008 – 2013); Strategia de Dezvoltare Durabilă a Agriculturii (2004 orizont 2025); Strategia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă (2004 – 2010); Planul Local de Acțiune pentru Mediu (2006 orizont 2015); “Sistem integrat de management al deșeurilor din județul Vrancea” (Haskoning 2007).

Pentru fiecare obiectiv specific corespunzător domeniilor și subdomeniilor prezentate s-au formulat direcțiile de acțiune și propunerile concrete prin care se realizează fiecare dintre acestea. Ultima parte a acestei faze a constituit-o *Programul de măsuri* etapizat pe termen scurt (3-5 ani), mediu (5-

10 ani) și lung (10-20 ani)., care a inclus măsurile de amenajare a teritoriului pentru domeniul respectiv relaționate cu obiectivul specific și direcția de acțiune stabilită. De regulă, în funcție de tipul de intervenție, măsurile au fost localizate spațial, pentru a se contura arii specifice de intervenție în teritoriul județean. Programul de măsuri propus reflectă direcțiile de acțiune vizavi și de instituțiile ce pot fi implicate și responsabilizate în implementarea și monitorizarea strategiei.

3. Concluzii

Prevederile cuprinse în Planul de Amenajare a Teritoriului Județean constituie elemente obligatorii de temă pentru planurile de amenajare teritorială și de urbanism ce se vor întocmi pentru zone sau unități administrativ teritoriale din județ.

Planul de Amenajare a Teritoriului Județean va constitui un instrument de lucru la dispoziția autorităților județene și locale pentru fundamentarea politicilor economice, sociale, demografice, ecologice, culturale etc. Aceste politici se vor concretiza prin programe a căror implementare, monitorizare și evaluare va reveni cu precădere autorităților administrației publice.

BIBLIOGRAFIE

- Studiu privind activitățile economice din județul Vrancea (Industria, Turismul, Serviciile) – Academia de Studii Economice
- Studiu privind evaluarea fondului forestier al județului Vrancea – Institutul de Studii și Cercetări Agrosilvice
- Studiu privind stadiul actual și strategia de dezvoltare a agriculturii și pisciculturii în județul Vrancea – Institutul de Economie Agrară
- Studiu privind calitatea mediului natural și construit în județul Vrancea – Institutul de Geografie al Academiei Române
- Studiu privind dezvoltarea gospodăririi apelor în județul Vrancea – Institutul Național de Hidrologie și Gospodăria Apelor